Suvestinė redakcija nuo 2021-12-29

Sprendimas paskelbtas: TAR 2012-04-26, i. k. 2012-00954

KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS DĖL KLAIPĖDOS RAJONO ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGOS TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2012 m. balandžio 26 d. Nr. T11-292
Gargždai

Klaipėdos rajono savivaldybės taryba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (1994-07-07 Nr. I-533, 2008-09-15 Nr. X-1722 redakcija) 16 straipsnio 2 dalies 36 punktu, 18 straipsnio 1 dalimi, Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo (2007-06-28 Nr. X-1241) 10 straipsnio 1 dalies 9 punktu, n u s p r e n d ž i a:

1. Tvirtinti Klaipėdos rajono želdynų ir želdinių apsaugos taisykles (pridedama).
2. Laikyti Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos 2008-05-29 sprendimą Nr. T11-282 „Dėl Klaipėdos rajono želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros taisyklių patvirtinimo“ netekusiu galios.
3. Sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Savivaldybės meras Vaclovas Dačkauskas

PATVIRTINTA
Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos
2012-04-26 sprendimu Nr. T11-292
(2021 m. spalio 28 d. sprendimo Nr. T11-310
redakcija)

KLAIPĖDOS RAJONO ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGOS TAISYKLĖS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Klaipėdos rajono želdynų ir želdinių apsaugos taisyklėmis (toliau – Taisyklės) nustatoma Klaipėdos rajono savivaldybės (toliau – ir Savivaldybė) teritorijoje ne miško žemėje esančių želdynų ir želdinių apsauga, tvarkymas, priežiūra, fizinių ir juridinių asmenų teisės ir pareigos tvarkant ir prižiūrint želdynus ir želdinius.

2. Taisyklės parengtos vadovaujantis Lietuvos Respublikos želdynų įstatymo bei Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso nuostatomis.

3. Taisyklių tikslas – nustatyti priemones, užtikrinančias želdynų ir želdinių, kaip estetiškai, ekologiškai, istoriškai ir kultūrai svarbių kraštovaizdžio elementų, išsaugojimą, gamtinio ir kultūrinio kraštovaizdžio stabilumą, gyventojų teisę į aplinkos sąlygas, gerinančias jų gyvenimo kokybę

4. Želdynų savininkai ir valdytojai, vadovaudamiesi šiomis Taisyklėmis, rengia konkrečių želdynų apsaugos ir tvarkymo reglamentus.

5. Už Klaipėdos rajono želdinių išsaugojimą ir tinkamą jų priežiūrą atsako visų nuosavybės formų įmonės, įstaigos, organizacijos (toliau – įmonės) ir privačių valdų savininkai bei daugiabučių namų savininkų, individualių automobilių garažų, sodininkų bendrijos (toliau – savininkai).

6. Šių Taisyklių Klaipėdos rajone privalo laikytis visi fiziniai ir juridiniai asmenys, želdynų savininkai, valdytojai ir naudotojai.

II SKYRIUS
PAGRINDINĖS SĄVOKOS

7. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

7.1. **atskirasis želdynas –** parkas, miesto ar miestelio sodas, skveras ar kitoks želdynas, esantis žemės sklype, kuris pagal jo naudojimo būdą priskiriamas prie atskirųjų želdynų teritorijų.

7.2. **komisija** – Klaipėdos rajono želdynų ir želdinių apsaugos, priežiūros ir tvarkymo komisija, (toliau Želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisija), sudaryta Savivaldybės tarybos sprendim;

Papunkčio pakeitimai:
Nr. T11-373, 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-28, i. k. 2021-27283

7.3. **kraštovaizdžio formavimo kirtimas** – medžių ir krūmų kirtimas ar tvarkymas formuojant kraštovaizdį, sudarant sąlygas optimaliai apžvelgti estetiniu, gamtiniu, istoriniu ar kultūriniu požiūriu vertingą panoramą (vaizdą);

7.4. **krūmas –** augalas su keliais ar keliolika maždaug vienodo storio (lygiaverčių) sumedėjusių ir kasmet iš antžeminių ar požeminių pumpurų priaugančių stiebų;

7.5. **kvalifikuotas asmuo –** atitinkamą kvalifikaciją turintis asmuo, galintis atlikti bei prižiūrėti želdinių sodinimo ar priežiūros darbus;

7.6. **leidimas** – leidimas atlikti želdinių kirtimo, kitokio pašalinimo iš augimo vietos ar intensyvaus genėjimo darbus;

7.7. **planiniai želdinių kirtimo ir (ar) genėjimo darbai** – seniūnijų darbai, vykdomi pagal želdinių būklės vertinimą, eiliškumą ir inventorizacijos duomenis;

7.8.**neplaniniai želdinių kirtimo ir (ar) genėjimo darbai** – želdinių pertvarkymas vykdant infrastruktūros plėtros, remonto ar rekonstrukcijos darbus, želdinių pertvarkymas pagal patvirtintus planus ir projektus bei nepatenkinamos sanitarinės būklės želdinių šalinimas ar genėjimas;

7.9. **pomedis** – žemės plotas po medžio laja;

7.10. **prašymas** – prašymas leisti kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti želdinius;

7.11. **sanitarinis kirtimas** – medžių ir krūmų kirtimas vykdant Želdynų ir želdinių sanitarinės apsaugos taisyklėse numatytus kirtimus;

7.12. **saugotini želdiniai** – medžiai ir krūmai, atitinkantys Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintus augimo vietos, rūšies ir matmenų kriterijus, pagal kuriuos medžiai ir krūmai priskiriami saugotiniems, ir (ar) Savivaldybės atstovaujamosios institucijos sprendimu saugotinais paskelbti dendrologiškai, ekologiškai, estetiškai vertingi, kultūros paveldui ir kraštovaizdžiui reikšmingi medžiai ir krūmai, kuriems kirsti, kitaip pašalinti iš augimo vietos ar intensyviai genėti reikalingas leidimas ar sprendimas;

7.13. **Savivaldybės želdynų ir želdinių teritorijos** – želdiniais ar želdynais užimti žemės plotai, esantys Savivaldybės patikėjimo ar panaudos teise valdomoje valstybinėje žemėje ir Savivaldybei nuosavybės teise priklausančioje žemėje, taip pat valstybinės žemės valdytojos Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos valdomoje valstybinėje žemėje miestuose, miesteliuose;

7.14. **viešoji erdvė, bendrojo naudojimo teritorija** – gyvenamosios vietovės, urbanizuotos teritorijos erdvinis struktūros elementas, skirtas visuomenės bendriesiems interesams;

7.15. **žalioji infrastruktūra** – tai želdynų, miškų vandenų ir natūralių ar pusiau natūralių ekosistemų tinklas, projektuojamas ir tvarkomas siekiant pagerinti jame esančių gamtinių ekosistemų būklę bei išsaugoti.

7.16. **želdynų ir želdinių būklės ekspertizė** – želdynų ir (ar) želdinių fizinės, ekologinės, fiziologinės, estetinės būklės, mechaninio stabilumo ir gyvybinės erdvės tyrimas ir vertinimas;

7.17. kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos želdynų įstatyme vartojamas sąvokas.

III SKYRIUS
ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ KLASIFIKACIJA

8. Želdynų sistema kuriama, siekiant geriau subalansuoti urbanistinio ir gamtinio karkaso struktūras. Želdynų sistema, pagal želdynų augimo vietą, skirstoma:

8.1. **atskirasis želdynas** – parkas, miesto ar miestelio sodas, skveras ar kitoks želdynas, esantis žemės sklype, kuris pagal jo naudojimo būdą priskiriamas prie atskirųjų želdynų teritorijų.

8.2. **priklausomasis želdynas** – želdynas, esantis statiniams ir įrenginiams skirtame žemės sklype.

8.3. **žaliosios jungtys** – želdynų, pavienių želdinių ir vertikalių ir (ar) stogo želdinių visuma, užtikrinanti rekreacinius ir (ar) ekologinius ryšius tarp atskirųjų želdynų, miško masyvų ir (ar) kitų gamtinio karkaso struktūrų.

9. Želdiniai, pasižymintys specifinėmis savybėmis:

9.1. greitai augantys (dažnai genėtini), trumpaamžiai, brandžiame amžiuje keliantys pavojų žmonėms, pastatams, eismui pavojingi medžiai: trapieji gluosniai, uosialapiai klevai (naikintina invazinė rūšis, kirtimui leidimas nereikalingas), riešutmedžiai, tuopos ir kiti;

9.2. intensyviai plintantys šaknų atžalomis dekoratyviniai medžiai ir krūmai: drebulės, baltažiedės robinijos, dygliuotieji šaltalankiai, balzaminės ir kvapiosios tuopos, rūgštieji žagreniai, sidabriniai žilakrūmiai ir kiti;

9.3. mažiau jautrūs (sąlyginai atsparūs) užterštam orui dekoratyviniai želdiniai:

9.3.1. spygliuočių medžių ir krūmų rūšys: dygiosios eglės, virgininiai ir kazokiniai kadagiai, pilkieji kėniai, juodosios, balkaninės ir kalninės pušys, vakarinės tujos ir jų dekoratyvinės formos;

9.3.2. dauguma lapuočių medžių, krūmų ir vijoklių rūšių;

9.4. ornitochoriniai želdiniai su paukščių mėgstamais vaisiais: paprastieji kadagiai, gudobelės, erškėčiai, serbentai, avietės, dygliuotieji šaltalankiai, raugerškiai, šermukšniai, juodavaisės aronijos, šeivamedžiai, paprastosios karaganos, trešnės, vyšnios, paprastosios ievos ir kiti;

9.5. teršiantys aplinką (žiedadulkėmis, žiedynais ir vaisiais) medžiai ir krūmai: trapieji gluosniai, baltažiedės robinijos, dauguma tuopų rūšių ir kiti;

9.6. želdiniai su dygliuotomis šakutėmis ar lapais: aukštosios ir dygiosios aralijos, dyglialapiai bugieniai, erškėčiai, tridyglės gleditšijos, gudobelės, krūminės ir paprastosios karaganos, dyglialapės mahonijos, paprastieji ir tunbergo raugerškiai ir kiti;

9.7. želdiniai su nuodingais vaisiais ar kitomis augalo dalimis: uoginiai kukmedžiai, gebenės lipikės ir kolchidinės gebenės, paprastosios ievos, europiniai ir karpotieji ožekšniai, paprastieji putinai, paprastieji sausmedžiai, rūgštieji žagreniai, paprastieji žalčialunkiai, paprastosios pakalnutės, karklavijai ir kiti;

9.8. želdiniai su valgomais vaisiais:

9.8.1. riešutiniai: paprastieji ir kiti lazdynai, graikiniai ir kiti riešutmedžiai;

9.8.2. uoginiai: margalapės ir smailialapės aktinidijos, kininiai citrinvyčiai, erškėčiai, gudobelės, kanadinės ir kitos medlievos, dygliuotieji šaltalankiai, juodauogiai ir raudonuogiai šeivamedžiai, paprastieji ir kiti šermukšniai, baltieji ir juodieji šilkmedžiai ir kiti.

10. Želdynų sistema planuojama savivaldybės ir vietovės lygmens kompleksinio ir specialiojo teritorijų planavimo dokumentuose, įvertinus vietovei būdingus gamtinius ir kultūrinius kraštovaizdžio elementus, istorinę raidą, urbanistinę erdvinę struktūrą, bendruosius teritorijų naudojimo ir apsaugos reikalavimus.

11. Atskiriesiems želdynams formuojami jiems skirti žemės sklypai, kuriuose rekreaciniams, mokslo, mokymo, kultūros, švietimo, pažinimo, aplinkos kokybės gerinimo, sveikatinimo, estetiniams ir kitiems visuomenės poreikiams tenkinti kuriami ir tvarkomi želdynai.

12. Priklausomieji želdynai kuriami ir tvarkomi atsižvelgiant į žemės sklypo pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir naudojimo būdą, vadovaujantis teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais.

13. Miestų, miestelių ir kurortų teritorijose minimalų privalomą viešųjų atskirųjų želdynų plotą vienam gyventojui ir didžiausius jų pasiekiamumo atstumus (toliau – atskirųjų želdynų norma), privalomus rengiant teritorijų planavimo dokumentus, tvirtina aplinkos ministras.

14. Draudžiama keisti žemės sklypo, kuris pagal naudojimo būdą priskirtas atskirųjų želdynų teritorijoms, pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) naudojimo būdą, skaidyti tokį žemės sklypą į mažesnius žemės sklypus, jeigu dėl to sumažėtų viešojo atskirojo želdyno plotas, išskyrus atvejus, kai kartu su sprendimu dėl žemės sklypo, kuris pagal naudojimo būdą priskirtas atskirųjų želdynų teritorijoms, pagrindinės žemės naudojimo paskirties ir (ar) naudojimo būdo pakeitimo ar tokio žemės sklypo suskaidymo į mažesnius žemės sklypus, priimamas sprendimas dėl lygiaverčio sumažėjusiam plotui naujo viešojo atskirojo želdyno sukūrimo ne didesniu kaip 500 metrų atstumu nuo žemės sklypo, kuris pagal naudojimo būdą priskirtas atskirųjų želdynų teritorijoms ir kurio pagrindinę žemės naudojimo paskirtį ir (ar) naudojimo būdą nuspręsta pakeisti ar kurį nuspręsta suskaidyti į mažesnius žemės sklypus.

15. Priklausomųjų želdynų minimalų privalomą santykinį plotą žemės sklype, skirtą išimtinai tik želdiniams augti (toliau – priklausomųjų želdynų norma), jo apskaičiavimo tvarką ir teritorijas, kurioms priklausomųjų želdynų norma nenustatoma, tvirtina aplinkos ministras. Priklausomųjų želdynų norma nustatoma atsižvelgiant į teritoriją, kuriai rengiamas teritorijų planavimo dokumentas, esamą ar numatomą žemės sklypo naudojimo būdą (būdus), žemės sklype esančių ir projektuojamų pastatų paskirtį. Priklausomųjų želdynų norma gali būti kompensuojama

vertikaliuoju pastatų apželdinimu, su žemės sklypu besiribojančių ar ne didesniu kaip 200 metrų atstumu nuo žemės sklypo ribos esančių ar numatytų įveisti atskirųjų želdynų arba rekreacijai pritaikytų miškų plotais – didžiausius leidžiamus kompensuoti priklausomųjų želdynų normų dydžius ir jų apskaičiavimo tvarką nustato aplinkos ministras. Priklausomųjų želdynų norma privaloma rengiant teritorijų planavimo dokumentus.

IV SKYRIUS
TAISYKLIŲ SĄRYŠIS SU TEISĖS AKTAIS

16. Želdynų ir želdinių apsaugą ir priežiūrą Klaipėdos rajone reglamentuoja šios Taisyklės ir kiti teisės aktai:

16.1. Lietuvos Respublikos želdynų įstatymas;

16.2. Kriterijų, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniems, sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 206 „Dėl kriterijų, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniems, sąrašo patvirtinimo ir medžių ir krūmų priskyrimo saugotiniems“;

16.3. Geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonoje, už jos ribų ir valstybinės reikšmės automobilių kelių juostoje augančių medžių ir krūmų pripažinimo keliančiais pavojų eismo saugai sąlygų ir tvarkos saugiam eismui pavojų keliančių geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonoje, už jos ribų ir valstybinės reikšmės automobilių kelių juostoje augančių medžių ir krūmų genėjimo ir kirtimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2008 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. 3-507 „Dėl saugiam eismui pavojų keliančių geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonoje ir valstybinės reikšmės automobilių kelių juostoje augančių medžių ir krūmų genėjimo ir kirtimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

16.4. Želdinių atkuriamosios vertės įkainiai, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. birželio 26 d. įsakymu Nr. D1-343 „Dėl želdinių atkuriamosios vertės įkainių patvirtinimo“;

16.5. Želdinių apsaugos, vykdant statybos darbus, taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. D1-193 „Dėl želdinių apsaugos, vykdant statybos darbus, taisyklių patvirtinimo“;

16.6. Želdynų ir želdinių sanitarinės apsaugos taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. D1-675 „Dėl Želdynų ir želdinių sanitarinės apsaugos taisyklių patvirtinimo“;

16.7. Medžių ir krūmų priežiūros, vandens telkinių, esančių želdynuose, apsaugos, vejų ir gėlynų priežiūros taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 18 d. įsakymu Nr. D1-45 „Dėl Medžių ir krūmų priežiūros, vandens telkinių, esančių želdynuose, apsaugos, vejų ir gėlynų priežiūros taisyklių patvirtinimo“;

16.8. Sodmenų kokybės reikalavimai, patvirtinti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. D1-674 „Dėl sodmenų kokybės reikalavimų patvirtinimo“;

16.9. Želdinių būklės ekspertizės tvarkos aprašo, patvirtinto Aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 14 d. įsakymu Nr. D1-673 „Dėl želdinių būklės ekspertizės tvarkos aprašo patvirtinimo“;

16.10. Medžių ir krūmų veisimo, vejų ir gėlynų įrengimo taisyklių, patvirtintų Aplinkos ministro 2007 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-717 „Dėl medžių ir krūmų sodinimo, vėjų ir gėlynų įrengimo taisyklių patvirtinimo“;

V SKYRIUS
ŽELDYNŲ IR ŽELDINIŲ APSAUGA, TVARKYMAS, KŪRIMAS IR INVENTORIZAVIMAS

17. Želdinius prižiūri, tvarko ir saugo jų arba tos žemės, kurioje jie yra, savininkai,

valdytojai ar naudotojai.

18. Privačiuose žemės sklypuose želdinius prižiūri, tvarko ir saugo žemės savininkai ar naudotojai.

19. Visuomeninės paskirties teritorijų (mokyklų, ligoninių, vaikų darželių ir kt.) želdinius prižiūri ir tvarko ir saugo šių valdų savininkai, valdytojai arba pagal sutartį samdomos įmonės.

20. Parkus, skverus, gatvių ir kitus bendrojo naudojimo želdinius prižiūri ir jų tvarkymą organizuoja ir saugo tos teritorijos seniūnija, kuri su ūkio subjektais sudarinėja sutartis želdynams projektuoti, rekonstruoti, įrengti bei prižiūrėti. Seniūnija kontroliuoja atliekamų darbų kokybę ir kiekį.

21. Klaipėdos rajone želdynus ir želdinius projektuojančioms, viešuosius želdynus ir želdinius prižiūrinčioms ir tvarkančioms organizacijoms ir asmenims reikalavimai apibrėžti Lietuvos Respublikos želdynų įstatyme.

22. Savivaldybės teritorijoje (išskyrus privačiuose žemės sklypuose) sodinti, prižiūrėti, pertvarkyti želdinius galima tik suderinus su tos vietos seniūnu ir vadovaujantis galiojančiais teritorijų planavimo dokumentais bei teisės aktais.

23. Valant sniegą želdynuose ar arti jų specialiomis sniegą purškiančiomis mašinomis, jos turi turėti ribotuvus, kad sniegas nepakliūtų į želdynus.

24. Naujiems viešiesiems atskiriesiems želdynams įrengti ar esamiems viešiesiems atskiriesiems želdynams pertvarkyti privaloma parengti želdyno projektą. Viešųjų atskirųjų želdynų statiniams ir įrenginiams rengiami statinių projektai, kai tokių projektų rengimą numato Lietuvos Respublikos statybos įstatymas.

25. Priklausomųjų želdynų įrengimas ar pertvarkymas numatomas statinių ir įrenginių projektuose, kuriuose būtina įvertinti želdinių inventorizavimo duomenis ir nepriklausomo želdynų ir želdinių eksperto išvadą, kai tokią išvadą parengti būtina, vadovaujantis priklausomųjų želdynų normomis, teritorijų planavimo dokumentų sprendiniais, statybą ir teritorijų planavimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimais

26. Privatiems želdynams įrengti, prižiūrėti ir tvarkyti želdynų projektų rengti neprivaloma. Įrengiant ar pertvarkant privačius želdynus, veisiant želdinius privačioje žemėje, būtina laikytis želdinių sodinimo minimalių atstumų ir priežiūros reikalavimų, nustatomų aplinkos ministro tvirtinamose Želdynų įrengimo ir želdinių veisimo taisyklėse.

27. Sodmenų kokybės reikalavimus viešųjų želdynų įrengimui ir želdinių viešosiose erdvėse sodinimui nustato aplinkos ministras.

28. Želdinių apsaugos reikalavimai vykdant statybos darbus, įskaitant valstybinės reikšmės kelių ir viešosios geležinkelių infrastruktūros kelių ir jų įrenginių statybos ir remonto darbus, nustatomi aplinkos ministro tvirtinamose Želdinių apsaugos, vykdant statybos darbus, taisyklėse.

29. Saugomais gamtos paveldo objektais želdiniai ir želdynai skelbiami, prižiūrimi ir tvarkomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymu ir Lietuvos Respublikos želdynų įstatymu. Saugomais kultūros paveldo objektais želdynai skelbiami, prižiūrimi ir tvarkomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu ir Lietuvos Respublikos želdynų įstatymu.

30. Želdinius, kurie auga viešosios geležinkelių infrastruktūros kelių ir jų įrenginių, geležinkelio želdinių apsaugos zonose, tvarko ir naujus želdinius šiose zonose veisia viešosios geležinkelių infrastruktūros valdytojas. Želdinius, kurie auga privažiuojamųjų geležinkelio kelių ir jų įrenginių apsaugos zonose, saugo ir tvarko privažiuojamųjų geležinkelio kelių savininkas ar valdytojas.

31. Valstybinės reikšmės automobilių kelių želdiniai prižiūrimi ir tvarkomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos želdynų įstatymu, Lietuvos Respublikos kelių įstatymu ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintu Kelių priežiūros tvarkos aprašu. Želdinius prižiūri ir tvarko Valstybinės reikšmės automobilio kelio sklypo savininkas.

32. Želdynų ir želdinių inventorizavimo ir apskaitos tikslas – surinkti, apibendrinti ir

viešinti duomenis apie želdynų ir želdinių rūšinę sudėtį, plotus, želdinių parametrus, būklę, sudaryti sąlygas šiuos duomenis naudoti planuojant ir projektuojant želdynus, planuojant želdinių apsaugą, priežiūrą ir tvarkymą, vertinant želdynų plotų atitiktį teisės aktuose nustatytoms želdynų normoms ir nustatant želdynų ir želdinių būklės pokytį.

33. Želdynų ir želdinių inventorizavimo darbai ir informacija apie inventorizaciją skelbiama Savivaldybės interneto svetainėje.

VI SKYRIUS
SAUGOTINI ŽELDINIAI IR JŲ KIRTIMAI

34. Saugotini želdiniai Klaipėdos rajone yra:

34.1. priskiriami saugotiniems Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 206 „Dėl kriterijų, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniems, sąrašo patvirtinimo ir medžių ir krūmų priskyrimo saugotiniems“;

34.2. Savivaldybės tarybos sprendimu paskelbti saugotinais dendrologiniu, ekologiniu, estetiniu, kultūriniu bei kraštovaizdžio formavimo požiūriu vertingi medžiai ir krūmai, augantys ne miško žemėje, privačių namų valdose, sodininkų bendrijų privačiuose žemės sklypuose.

35. Saugotini želdiniai nukertami ar kitaip pertvarkomi tik gavus leidimą, išskyrus šiose Taisyklėse ir kituose teisės aktuose nurodytus atvejus.

36. Saugotinų želdinių kirtimo, kitokio pašalinimo iš augimo vietos ar intensyvaus genėjimo leidimų išdavimo ir prašymų dėl želdinių atkuriamosios vertės kompensacijos dydžio perskaičiavimo nagrinėjimo ir sumokėtos želdinių atkuriamosios vertės kompensacijos grąžinimo tvarką nustato Savivaldybės taryba.

Punkto pakeitimai:
Nr. T11-373, 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-28, i. k. 2021-27283

37. Medžių ir krūmų kirtimo ar pertvarkymo darbai, atsižvelgiant į rūšies fenologines savybes, rekomenduojamai vykdomi ne medžių vegetacijos periodu ir ne paukščių perėjimo laikotarpiu, išskyrus avarinius atvejus.

Punkto pakeitimai:
Nr. T11-373, 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-28, i. k. 2021-27283

38. Turėdami leidimą medžių ar krūmų kirtimui, juos nukerta, išrauna kelmus, išveža, užlygina duobes fiziniai ar juridiniai asmenys, kuriems išduotas leidimas.

39. Atvejus, kada leidimo saugotinų medžių ar krūmų, augančių ne miškų ūkio paskirties žemėje, nereikia nustato Kriterijų, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniems, sąrašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2008 m. kovo 12 d. nutarimu Nr. 206 „Dėl kriterijų, pagal kuriuos medžiai ir krūmai, augantys ne miškų ūkio paskirties žemėje, priskiriami saugotiniems, sąrašo patvirtinimo ir medžių ir krūmų priskyrimo saugotiniems“.

VII SKYRIUS
ATSKIRŲJŲ ŽELDYNŲ TVARKYMO REGLAMENTAS

40. Atskiruosiuose želdynuose (išskyrus esančiuose privačioje žemėje) draudžiama:

40.1. sodinti:

40.1.1. smarkiai teršiančius aplinką žiedadulkėmis, žiedynais ir vaisiais medžius ir krūmus, išskyrus apsauginės ir ekologinės paskirties atskiruosius ir mokslinės paskirties želdynus;

40.1.2. intensyviai plintančius šaknų atžalomis augalus, išskyrus apsauginės ir ekologinės paskirties atskiruosius ir mokslinės paskirties želdynus;

40.2. fiziniams ir juridiniams asmenims savavališkai sodinti, persodinti, genėti, kirsti ar kitaip šalinti želdinius;

40.3. kirsti, laužyti ar kitaip žaloti (kalti vinis, tvirtinti reklaminius skydus ir kt.) medžius, krūmus, jų šakas, skinti lapus, žiedus, vaisius, pažeisti šaknis, trypti pomedį;

40.4. leisti iš medžių sulą, pjaustinėti medžio žievę, daryti kitus mechaninius medžio pažeidimus;

40.5. be leidimo kabinti ant medžių elektros laidus, elektros lempučių girliandas, sūpuokles, virves ir kita;

40.6. mindžioti gėlynus, vejas;

40.7. važinėti sportinėmis ir bevariklio transporto priemonėmis, išskyrus tam skirtus takus;

40.8. važiuoti motorinėmis transporto priemonėmis (išskyrus aptarnaujančiam transportui) ne tam skirtose vietose;

40.9. statyti motorines transporto priemones ne tam skirtose vietose, ant neuždengtų specialiomis grotelėmis pomedžių;

40.10. plauti visų rūšių transporto priemones;

40.11. deginti atliekas, lapus, šakas, kūrenti laužus ne tam skirtose vietose;

40.12. be leidimo statyti palapines (išskyrus tam skirtose vietose), laikinus statinius, reklaminius skydus;

40.13. be leidimo ganyti gyvulius;

40.14. naikinti žvėris, smulkiąją fauną, ardyti skruzdėlynus;

40.15. pilti šiukšles, buitines atliekas, pakuotes, sugrėbtus lapus, sniegą (išskyrus neužterštą druskomis ir nukastą nuo želdyne esančių takų) ir kt.;

40.16. valyti sniegą nuo stogų, neapsaugojus želdinių;

40.17. sandėliuoti statybines ir kitas medžiagas, prekių atsargas ir tarą;

41. Tvarkant atskiruosius želdynus, leidžiama:

41.1. formuoti:

41.1.1. intensyviam poilsiui tinkamos medžių, krūmų ir kitų daugiamečių augalų rūšinės sudėties ir struktūros želdynus;

41.1.2. rekreacinę aplinką ir kraštovaizdį kirtimais;

41.1.3. tankų rekreacinės infrastruktūros tinklą;

41.2. vykdyti visų rūšių ugdymo ir sanitarinius kirtimus.

42. Miesto ar miestelio parkuose:

42.1. draudžiama sodinti želdinius be Savivaldybės administracijos ar seniūnijos leidimo;

42.2. rekomenduojama gėlynus ir vejas laistyti vakare arba ryte.

43. Skveruose:

43.1. draudžiama savavališkai sodinti želdinius;

43.2. būtina kasmet iki balandžio 15 dienos nuvalyti nuo žaliųjų plotų žiemą patekusį smėlį, žvyrą, šiukšles ir juos išvežti.

44. Žaliojoje jungtyje būtina:

44.1. išsaugoti ir formuoti vientisą, nenutrūkstamą želdinių sistemą;

44.2. išsaugoti esamus medžius ir krūmus (išskyrus avarinius);

44.3. sodinti papildomai paukščių mitybos sąlygas gerinančius (ornitochorinius) krūmus ir medžius;

45. Mokslinės paskirties želdynuose (botanikos soduose, arboretumuose, dendrologinėse kolekcijose (rinkiniuose), dendrologinę reikšmę turinčiuose parkuose):

45.1. kaupiami, saugomi ir eksponuojami vietinių ir introdukuotų rūšių, formų ir veislių augalai;

45.2. galima įrengti atskirų augalų grupių kolekcijas ir ekspozicijas (galima ir dalyje želdyno): dekoratyviųjų sumedėjusių ir žolinių augalų, vaistingųjų augalų, sodo augalų, kalnų augalų, sistematines ir kitas;

45.3. be atskiro leidimo galima šalinti:

45.3.1. nepageidaujamus medžius ir krūmus ir savaimines atžalas;

45.3.2. pavojų keliančius medžius ir sausuolius;

45.4. prie augalų rekomenduojama nurodyti jų pavadinimus;

45.5. rekomenduojama organizuoti bendro pobūdžio ir specializuotas ekskursijas su vadovais.

46. Dendrologinė kolekcija (rinkinys):

46.1. kolekcijoje turi būti ne mažiau kaip 100 retų sumedėjusių augalų rūšių ir formų;

46.2. kolekcijoje gali būti mažiau kaip 100 augalų rūšių ir formų, jeigu auginami labai reti, reliktiniai augalai;

46.3. kolekciją gali kurti, kaupti ir prižiūrėti jos savininkas ar valdytojas savo nuožiūra;

46.4. kolekcijoje be atskiro leidimo galima šalinti:

46.4.1. nepageidaujamus medžius, krūmus ir savaimines atžalas;

46.4.2. pavojų keliančius medžius ir sausuolius.

47. Zoologijos sode leidžiama savo nuožiūra formuoti ir genėti medžių lajas, jei reikia, suformuoti gyvūnams palankią aplinką.

48. Kultūrinės paskirties želdynų apsaugos ir tvarkymo klausimais prireikus rengiamos specialios taisyklės (reglamentai).

49. Memorialiniuose parkuose išsaugomas esamas želdinių asortimentas.

50. Kapinėse (individualiose kapavietėse) draudžiama sodinti:

50.1. plačiomis lajomis, teršiančius žiedynais ar vaisiais aplinką medžius ir krūmus;

50.2. intensyviai plintančių šaknų atžalomis rūšių augalus;

50.3 plačią paviršinę šaknų sistemą turinčių, neatsparių vėjovartai rūšių (eglių ir kt.) medžius, išskyrus žemaūgių formų;

50.4. greitai augančių, trumpaamžių, brandžiame amžiuje keliančių pavojų rūšių medžius.

51. Kolumbariumų teritorijų želdynuose rekomenduojama:

51.1. auginti svyruoklines, rutuliškas, koloniškas, žalsvų ir melsvų spalvų lapais ar spygliais medžių ir krūmų dekoratyvines formas;

51.2. vengti skėstašakių, stačiašakių, suktašakių, skiauterėtųjų, karpytalapių, margaspyglių ar margalapių, geltonspyglių ar geltonlapių medžių ir krūmų dekoratyvinių formų.

52. Apsauginės ir ekologinės paskirties želdynai tvarkomi siekiant išsaugoti ar optimizuoti jų apsaugines ir ekologines funkcijas (sulaikyti kenksmingų dujų ar dulkių plitimą gamybinių įmonių apsaugos zonose, prie intensyvaus eismo kelių ir gatvių, stabilizuoti nepageidaujamus ekologinius pokyčius pačiuose želdynuose ir jų aplinkoje ir pan.).

53. Apsauginės ir ekologinės paskirties želdynuose turi vyrauti vietinė augalija.

54. Griežto režimo apsauginės ir ekologinės paskirties želdynuose:

54.1. draudžiama organizuoti žmonių susibūrimus, renginius, medžioti, statyti statinius, jei želdynuose yra statesni kaip 15 laipsnių šlaitai, stačiašlaitės raguvos, natūralios pelkės ir pievos, vandenvietės, intensyvaus karsto zonos ir kt.;

54.2. leidžiama:

54.2.1. įrengti inžinerinius įrenginius želdyno stabilizavimui iškilus nuošliaužų, erozijos, abrazijos ir panašioms grėsmėms;

54.2.2. vykdyti sanitarinius kirtimus (ne paukščių perėjimo metu);

54.2.3. uogauti ir grybauti;

54.2.4. šalinti intensyviai plintančius augalus, siekiant išsaugoti biotopų įvairovę.

VIII SKYRIUS
PRIKLAUSOMŲJŲ ŽELDYNŲ TVARKYMO REGLAMENTAS

55. Priklausomieji želdynai tvarkomi atitinkamai pagal jų planinę struktūrą ir želdinių (medžių, krūmų) gausumą.

56. Gyvenamųjų teritorijų želdynuose (išskyrus privačioje namų valdoje):

56.1. medžių, augančių arti gyvenamųjų namų ir užstojančių šviesą žemutinių aukštų

gyventojams, laja turi būti atitinkamai formuojama (genima) arba jie šalinami, kol bus pasiektas sanitarinės higienos normose numatytas apšvietimas;

56.2. draudžiama auginti:

56.2.1. teršiančius aplinką medžius ir krūmus;

56.2.2. želdinius su nuodingais vaisiais ar kitomis augalo dalimis;

56.2.3. nerekomenduojama auginti želdinius su dygliuotomis šakutėmis ar lapais.

56.3. nerekomenduojama auginti želdinius su valgomais vaisiais.

57. Visuomeninės paskirties teritorijų želdynuose:

57.1. draudžiama auginti teršiančius aplinką medžius ir krūmus, želdinius su nuodingais vaisiais ar kitomis augalo dalimis;

57.2. mokymo pastatų ir įrenginių žemės sklypuose draudžiama auginti želdinius su dygliuotomis šakutėmis ar lapais;

58. Pramonės ir sandėliavimo objektų teritorijų želdynuose rekomenduojama auginti nereiklius dirvožemiui ir atsparesnius oro taršai medžių, krūmų ir vijoklių rūšių augalus.

59. Komercinės paskirties objektų teritorijų želdynuose:

59.1. draudžiama auginti medžius ir krūmus, gausiai skleidžiančius teršiančias aplinką ar alergizuojančias medžiagas: žiedadulkes, žiedus ar žiedynus, vaisius;

59.2. rekomenduojama auginti nereiklius dirvožemiui ir atsparesnius oro taršai medžių, krūmų ir vijoklių rūšių augalus.

60. Inžinerinės infrastruktūros teritorijų želdynuose:

60.1. prie gatvių rekomenduojama auginti nereiklius dirvožemiui ir mažiau jautrius užterštam orui želdinius;

60.2. būtina reguliariai genėti medžius ir krūmus, užtikrinant reikiamą eismo dalyvių ir eismą reguliuojančių ženklų matomumą;

60.3. draudžiama auginti:

60.3.1. brandaus amžiaus avarinius medžius;

60.3.2. želdinius su valgomais vaisiais.

61. Rekreacinių teritorijų želdynuose:

61.1. draudžiama auginti:

61.1.1. medžius ir krūmus, gausiai skleidžiančius teršiančias aplinką ar alergizuojančias medžiagas: žiedadulkes, žiedus ar žiedynus, vaisius;

61.1.2. želdinius su nuodingais vaisiais ar kitomis augalo dalimis;

61.2. nerekomenduojama auginti:

61.2.1. želdinius su valgomais vaisiais;

61.2.2. želdinius su dygliuotomis šakutėmis ar lapais;

61.2.3. intensyviai plintančius šaknų atžalomis augalus.

IX SKYRIUS
SAUGOTINŲ MEDŽIŲ IR KRŪMŲ VERTĖS NUSTATYMAS BEI NUOSTOLIŲ JUOS IŠKIRTUS ATLYGINIMAS

62. Atvejais, nenumatytais Lietuvos Respublikos želdynų įstatyme, kada želdinių atkuriamosios vertės kompensacija gali būti neskaičiuojama, fiziniai ar juridiniai asmenys privalo atlyginti numatomų kirsti saugotinų želdinių vertę. Želdinių vertė skaičiuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. birželio 26 d. įsakymu Nr. D1-343 „Dėl želdinių atkuriamosios vertės įkainių patvirtinimo“ ir atkuriamosios vertės nustatymo metodika patvirtinta Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. D1-94 „Dėl želdinių atkuriamosios vertės nustatymo metodikos patvirtinimo.

Punkto pakeitimai:

Nr. T11-373, 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-28, i. k. 2021-27283

63. Atkuriamosios vertės nustatymo ir atlyginimo tvarka:

63.1. atkuriamąją vertę suskaičiuoja Želdynų ir želdinių apsaugos ir priežiūros komisiją arba valstybės tarnautojas;

63.2. asmenį, turintį atlyginti numatomų kirsti želdinių vertę, Savivaldybės administracija raštiškai informuoja (informaciniame pranešime nurodoma mokėtina pinigų suma, sumokėjimo bei kitos sąlygos);

63.3. asmuo, sumokėjęs rašte nurodytą pinigų sumą, mokėjimą patvirtinantį dokumentą pateikia Savivaldybės administracijai prieš leidimo išdavimą;

63.4. Savivaldybės administracija, gavusi mokėjimą patvirtinantį dokumentą, išduoda leidimą.

64. Savavališko kirtimo atvejais nuostoliai gamtai apskaičiuojami pagal Nuostolių, padarytų gamtai sunaikinus arba sužalojus gamtinius kraštovaizdžio kompleksus bei objektus, skaičiavimo metodiką.

65. Už iškirstus želdinius gautos lėšos naudojamos pagal tikslinę paskirtį - želdiniams įveisti, įveistus želdinius prižiūrėti ir tvarkyti.

X SKYRIUS
ATSAKOMYBĖ UŽ TAISYKLIŲ PAŽEIDIMUS

66. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pažeidę šių Taisyklių reikalavimus, atsako Administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka. Asmenys, pažeidę šias Taisykles, taip pat privalo atlyginti žalą, padarytą gamtai sunaikinus arba sužalojus gamtinius kraštovaizdžio kompleksus bei objektus.

67. Įmonės, teikiančios teritorijos priežiūros paslaugas (žolės šienavimo ir kitas) ir pažeidusios želdinių gyvybines funkcijas, atsodina želdinį ar želdinius atitinkančius sužaloto želdinio stiebo skersmenį.

68. Šių Taisyklių laikymosi kontrolę užtikrina bei už padarytus nusižengimus administracinių nusižengimų protokolus surašo Klaipėdos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įgalioti Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojai.

XI SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

69. Šios Taisyklės gali būti keičiamos, pildomos ir pripažįstamos netekusios galios Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos sprendimu.

70. Taisyklės yra privalomos visiems Savivaldybės teritorijoje esantiems želdynų ir želdinių savininkams ir valdytojams, fiziniams ir juridiniams asmenims, išskyrus mokslinės paskirties želdynuose (botanikos soduose, arboretumuose, dendrologinėse kolekcijose (rinkiniuose), dendrologinę reikšmę turinčiuose parkuose).

71. Pasikeitus šiose Taisyklėse nurodytiems teisės aktams, galioja patvirtinti naujos redakcijos dokumentai.

72. Sprendimai, priimti vadovaujantis šiomis Taisyklėmis, gali būti skundžiami teisės aktų nustatyta tvarka.

Pakeitimai:

1.
Klaipėdos rajono savivaldybės taryba, Sprendimas
Nr. T11-252, 2017-06-29, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11576
Dėl 2012 m. balandžio 26 d. Klaipėdos rajono tarybos sprendimo Nr. T11-292 „Dėl Klaipėdos rajono želdynų ir želdinių apsaugos taisyklių patvirtinimo” pakeitimo

2.
Klaipėdos rajono savivaldybės taryba, Sprendimas
Nr. T11-218, 2020-05-28, paskelbta TAR 2020-06-01, i. k. 2020-11783
Dėl 2012 m. balandžio 26 d. Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos sprendimo Nr. T1-292 „Dėl Klaipėdos rajono želdynų ir želdinių apsaugos taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

3.
Klaipėdos rajono savivaldybės taryba, Sprendimas
Nr. T11-310, 2021-10-28, paskelbta TAR 2021-10-29, i. k. 2021-22563
Dėl Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos 2012 m. balandžio 26 d. sprendimo Nr. T11-292 „Dėl Klaipėdos rajono želdynų ir želdinių apsaugos taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

4.
Klaipėdos rajono savivaldybės taryba, Sprendimas
Nr. T11-373, 2021-12-23, paskelbta TAR 2021-12-28, i. k. 2021-27283
Dėl Klaipėdos rajono savivaldybės tarybos 2012 m. balandžio 26 d. sprendimo Nr. T11-292 „Dėl Klaipėdos rajono želdynų ir želdinių apsaugos taisyklių patvirtinimo" pakeitimo